

NOVI GROBOVI

MARY LONGIN

Kot smo včeraj poročali, je preminila v nedeljo zvečer v Lutheran bolnišnici Mary Longin, rojena Bubich. Stara je bila 26 let in je bila rojena v Clevelandu. Bila je članica društva Pioneers št. 663 HBZ in društva Dalmacija.

Tu zapušta mater Mrs. Anna Jurjevich, ki vodi grobišniško trgovino na 1931 Columbus Rd., kjer je pokojnica tudi živela, soproga Sam in 15 mesecev starega sinčka Sam ml. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnege zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

HELEN CIBER

Včeraj je preminila Mrs. Helen Ciber, stara 58 let. Stanovala je na 6314 Glass Ave. Pogreb se vrši pod vodstvom Zakrajškovega pogrebnege zavoda. Podrobnosti bodo poročane jutri.

Domače vesti

Na operaciji

Včeraj je prestal operacijo v Mt. Sinai bolnišnici dobro poznani druževnik Mr. Joseph Terbižan iz 14707 Hale Ave. Obiski niso dovoljeni toda potrebovalo se bo nekaj oseb, ki bi bile pripravljene darovati kri. Prosi se, da bi poklicali Mrs. Terbižan pred 12:30 popoldne ali pa po 8:30 zvečer. Njena telefonska številka je: LI 1464.

Sestanek "Jadrana"

Prosi se moški zbor "Jadrana", da se snide nočjo ob osmih v Slov. del. domu na Waterloo Rd., odkoder se bo skupno podal v železov pogrebni zavod, kjer bo zapev v zadnje slovo pokojnemu Andy Jankoviču.

Iz bolnišnice

Mrs. Anna Kertel se je vrnila iz Woman's bolnišnice, kjer je srečno prestala operacijo. Sedaj se nahaja doma na 665 E. 160 St. pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje se vsem sorodnikom in prijateljem za obiske, cvetlice, kartice in darila.

Krožek št. 2 Prog. Slov.

Članice krožka št. 2 Prog. Slov. venk so vabljene, da se udeležijo redne seje v sredo zvečer ob 7:30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Na dnevnem redu bo več zanimivih stvari.

KOMUNISTI REŠIL VPRAŠANJE T-H ZAKONA

CHICAGO, 15. avg.—Tajnik blagajnik CIO unije Mine, Mill and Smelter Workers Maurice Travis je danes naznanil, da zaradi določbe v T-H zakonu glede ne-komunistične izjave izstopil iz komunistične stranke, da pa se mu to studi. Izjavil je, da je izstopil iz stranke, le da zaostoji zahtevi te določbe. "Za mene to ni bila lahka odločitev. Verujem, da ima vsak Američan pravico biti komunist prav tako kakor ima pravico biti republikanec ali pa demokrat, žid ali pa katoličan, elk ali pa mason," je izjavil Travis.

Pastor se zavzel za poštne uradnike in napadel Vatikan

Pastor baptistične cerkve na E. 89th in Cedar Ave., dr. Wade H. McKinney se je v nedeljo zavzel za poštne uradnike, ki so bili obtoženi, da niso lojalni Američani in so radi tega izgubili službo.

Dr. McKinney je v svoji pridigi uradnikom "Kje so tvoji tožitelji?" med ostalim rekel:

"Velika večina rodoljubnih in zakone spoštujejočih državljanov naše naselbine ne bo nikoli verjela, da ste ne-patriotični in prevarni komunisti, dokler se to za sigurno ne dokaže na sodnji.

"Zakaj vam poštni oddelek naše vlade tako brezobzirno zanika vaše pravice? Eden od razlogov je, ker pripadate manjšini. Vi ste zamorci in povečoma protestantje. Par belih ljudi, ki so v to vpleteni, so ljudje, ki so naklonjeni vašim zahtevam, kar se tiče povišanja. Vi ste se potom vaše Poštne zveze borili in zahtevali povišanje v soglasju s 'seniority' in zmoglostjo. To pa se izgleda ni dopadlo oblastem.

"Drugi razlog, zakaj ste vrženi z dela je, ker ste žrtve vojnega, ki navadno sledi vsaki večji vojni, ki smo jo imeli. Pri zaključku prve svetovne vojne je val histerije zajel deželo, po doben valu histerije, ki jo zajema danes. Ameriško ljudstvo se je uspešno zoperstavilo vsakemu od teh ne-ameriških valov.

"To je dobra dežela in ni nikjer druge dežele, v kateri bi ljudstvo v tako velikem številu bilo varno, srečno in svobodno. Ker je to res, ne jaz in ne vi ne želimo, da bi kontrolirali versko, ekonomsko in politično življenje dežele bodisi Politbiro v Moskvi ali pa Vatikan v Rimu."

AMERIKA BO DOBILA ŠE DVA KARDINALA

NEW YORK, 15. avg.—Pričakuje se, da bo papež Pij XII. v tekočem letu imenoval 20 novih kardinalov. Število kardinalov se je znatno znižalo, ker je letos med njimi umrljivost bila izredno velika, poleg tega pa se kardinal Mindszenty nahaja v ječi.

Ameriški kandidatje so: nadškof St. Louisa Joseph E. Ritter, nadškof Bostona Richard J. Cushing in nadškof Cincinnati John T. McNicolas. Od te trojice bosta verjetno izvoljena dva.

AMERIŠKI AMBASADOR JE BIL PRI STALINU

MOSKVA, 15. avg.—Ameriški ambasador Alan G. Kirk se je nočjo v Kremli 45 minut pogovarjal s sovjetskim premijerjem Stalinom. Po pogovorih je časnika izjavil, da bo jutri mogoče podal kakšno izjavo o tem sestanku.

PEIPING BO GLAVNO MESTO NA KITAJSKEM

ŠANGAJ, 15. avg.—Voditelj kitajskih komunistov Mao Tse-tung je včeraj naslovil apel na kitajsko ljudstvo, da naj z združenimi močmi "obnovi Peiping za novo prestolnico kitajske ljudske republike."

Z Maovim naznanilom so razpršeni vsi dvomi glede nove prestolnice. Nacionalisti so imeli za svoje glavno mesto Nanking toda Peiping, ki se tradicionalno imenuje Peking, je bil mnoga stoletja glavno mesto Kitajske.

Kitajski komunisti o "Beli knjigi" državnega oddelka

ŠANGAJ, 13. avg.—Kitajski komunisti so danes podali prvi komentar o "Beli knjigi" ameriškega državnega oddelka, ki govori o polomu ameriške politike na Kitajskem. V poročilu, ki so ga objavili vsi kitajski komunistični časopisi, je rečeno, da je "Bela knjiga" priznanje poloma in obenem tudi namig, da bodo "ameriški imperialisti" tudi v bodoče ruvarili na Kitajskem.

V poročilu je dalje rečeno, da skušajo Zedinjene države vreči krivdo za svoje neuspehe na kitajskega nacionalističnega diktatorja Čiangkajška in njegovo Koumintang vlado.

Komunistični časopis "Ta Kung Pao" pa je v svojem komentarju zagotovil, da se je ameriška vlada požurila, da opraviči poraž kitajskih nacionalistov in svoje lastne in obenem, da pripravi podlago za ustanovitev nekakšne Tihookeanske zveze proti komunizmu.

Po mnenju časopisa je "Bela knjiga" tudi dokaz za zločine, ker je omenjena vsa obsežna vojaška pomoč Koumintangu, vključno s transportacijo nacionalističnih čet v severno Kitajsko z ameriški ladnjami. Toda po mnenju časopisa v "Beli knjigi" še vedno ni omenjena vsa pomoč, ki so jo Zedinjene države nudile Čiangkajšku.

"Ta Kung Pao" je izrazil upe, da je predsednika Trumana ta neuspeh ameriške politike na Kitajskem "poučil," ter ga obenem posvaril:

"Kitajsko ljudstvo ne bo prenečeno, če boste objavili ustanovitev nekakšnega Pacifiškega protikomunističnega pakta—mi smo pripravljeni."

V komentarju je napaden tudi diktator Čiangkajšek, ki da se plazi h korejskemu predsedniku Syngmanu Rheeu in filipinskemu predsedniku Elpidio Quirinu, ki da sta oba "lakaja ameriškega imperializma."

"Na ta način je Čiangkajšek pripravljen, da bi bil lakaj lakajema," pravi časopis.

"Bela knjiga je izrekla sodbo, da se komunistangove reakcionarje ne more rešiti, kar pomeni, da bodo reakcionarji ostanki v Cantonu, na Formozu in v Čungkingu kmalu uničeni. Ameriški imperializem ve svoj business. Mogoče jim ne bo več pomagal. Kitajsko ljudstvo bo budno motrilo na nove trike ameriškega imperializma," je rečeno v komentarju "Ta kung Pao."

VOLITVE PONIŽANJE ZA BAVARSKEGA PRINCA

FRANKFURT, 15. avg.—Bavarski princ, neki 80 let star Rupprecht, meni, da bi se strahlo ponižal, če bi bil volil zadnjo nedeljo. Rupprecht, kljub svoji starosti še vedno živi v dnevih, ko se je rodil. Časnikarjem je povedal:

"Nikoli nisem volil. Jaz sem nad vsemi strankami!"

NEMŠKI DUHOVNIK ČLAN PARLAMENTA

ESSLINGEN, 15. avg.—V Wuerttemberg-Baden okrožju je na volitvah zmagal katoliški duhovnik Rev. Franz Opp, ki je dobil 29,747 glasov. Njegov nasprotnik socialist Albert Pflüger je dobil 26,081 glasov.

KALIFORNIJCA STA ZAMENJALA ŽENE

LOS ANGELES, 15. avg.—Dva kalifornijca sta si danes zamenjala žene. Zamenjava se je izvršila s pristankom obeh žen.

John Botsford se je oženil s svojo Frances leta 1938, medtem ko Don Mayfield stopil v zakonski stan s svojo Wilmo leta 1943.

Oba para sta se srečala na neki družabni prireditvi. V polnem sporazumu sta sklenila, da bi vsi štirje bili bolj srečni, če bi zamenjali vloge. Tako sta se razporočila John in Frances ter Don in Wilma, kmalu nato pa sta bila sklenjena nova zakona.

Po sklenjenem sporazumu bodo otroci šli s svojimi materami. Tako bo John, ki je imel sina dobil dve hčerki. Don pa sina.

MacArthurja vabijo domov na pričanje

WASHINGTON, 15. avg.—Gen. MacArthur in podadmiral Arthur C. Badger, ki se nahajata na Daljnem vzhodu, sta danes bila uradno povabljeni, naj pridete domov in pred senatnim odborom povesta, kaj mislita o položaju na Daljnem vzhodu.

Kabel jima je poslal obrambeni tajnik Johnson, ker je tako sklenil senatni odbor za zunanje odnose. Pred tem je odbor za oborožene sile že parkrat klical MacArthurja domov, toda brez uspeha.

Johnson, čeprav je šef obrambenih sil, ni ukazal MacArthurju in Badgerju, da se morata vrniti v Zedinjene države, pač pa jima je sporočil, da bi bilo potrebno, da bi čimprej je mogoče podala svoje mnenje. Rekel je, da se MacArthur obotavlja priti v Ameriko, ker baje veruje, da je bolj potreben na Japonskem kot pa doma in da čuti, da bi se ga lahko le z uradnim ukazom spravilo iz Tokia.

Kitajska ljudska armada pripravlja invazijo Formoze

HONG KONG, 14. avg.—Neodvisni kitajski krogi poročajo, da so sile Ljudske osvobodilne (komunistične) armade zavzele tri od skupine strateško važnih Miao otokov. Ta poročila je na drugi način potrdila nacionalistična časnikaška agencija, ki pa trdi, da so sovjetska letala in podmornice pred napadom komunistov krožila nad, odnosno v bližini otokov.

Neodvisna poročila iz Formoze pravijo, da se je kakšnih 20.000 komunistov izkrcalo na otoke že 11. avgusta. Napad je bil izvršen ponoči in sicer z ladjami.

Zapadni opazovalci menijo, da se komunisti pripravljajo na nasok na velik otok Formozo, ki ga je nacionalistični diktator Šiangkajšek spremenil v svojo osebno trdnjavo. Pravijo, da sile Ljudske armade že utrjujejo obalo Kitajske, ki se nahaja nasproti Formozu.

Glede bojev na kopnu pa so nacionalisti danes priznali, da so iz province Junan umaknili 50.000 do 60.000 vojakov, ker so se bali, da se ti vojaki ne bi pridružili komunistom. Z druge strani pa neutralni opazovalci menijo, da je od teh čet že kakšnih 20.000 vojakov dezertiralo.

V Beogradu sodijo skupini predvojnih paktašev z osiščem

BEograd, 13. avg.—Včeraj se je v Beogradu začela obravnava proti dvema članoma nekdanjega jugoslovanskega kraljevskega regentskega sveta, enemu bivšemu ministru dvora in bivšemu uradniku profašističnega predvojnega belgrajškega dnevnika "Vreme". Obtožena sta, da sta zagovarjala in podpirala politiko naklonjenosti osišču Rim-Berlin-Tokio ter s tem bila soodgovorna za napad Hitlerjeve Nemčije na Jugoslavijo.

Na zatočni klopi so:

Dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perovec, ki sta skupaj s princem Pavlom bila člana regentskega sveta, ki je vladal Jugoslaviji za časa nedoletnosti nekdanjega kralja Petra. Nadaljna obtožnica sta bivši minister kraljevskega dvora Milan Antić in urednik dnevnika "Vreme" dr. Danilo Gregoric, ki je tudi obtožen, da je za časa okupacije kolaboriral z nacisti.

Obtožnica, ki sloni na zakonu o "zločinih" proti ljudstvu in državi, utemeljuje:

Prvič, da so obtoženi izkoristili svoje uradne pozicije v predvojni jugoslovanski vladi za podpiranje pro-fašističnih in protidemokratskih vlad, kar je škodovalo interesom jugoslovanskega ljudstva;

Drugič, obtoženi so delali za razpustitev Male Antante, kar je povzročilo postopno obkrožanje Jugoslavije;

Tretjič, obtoženi so sledili pro-osični politiki, ki je povzročila podpisovanje Dunajskega pakta z dne 25. marca leta 1941, ko je Jugoslavija pristopila k osišču;

Četrtič, pomagali so Nemčiji, da je ekonomsko izkoriščala Jugoslavijo.

Štirje muslimani obsojeni na smrt

LONDON, 13. avg.—V Sarajevu so včeraj bili obsojeni na smrt štirje jugoslovanski muslimani, ki so s pomočjo imperalistične intervencije pripravljali zaroto proti socialnemu redu v Jugoslaviji. Agencija "Tanjug" poroča, da je deset nadaljnjih sozatrotnikov bilo obsojenih na zaporne kazni od tri do dvajset let.

Obsojeni muslimani so bili člani in uradniki monarhistične organizacije "Mladi muslimani." Na obravnavi je, согласно s Tanjugom, bilo razkrito, da je organizacija imela podporo Angležev in Američanov.

Young bo zopet kandidat

Demokratski kongresnik at-large iz Clevelanda, Stephen M. Young, je danes izjavil, da bo ponovno kandidiral za svoj urad.

S tem naznanilom je Young pojasnil stališče v zvezi z volitvami za senat prihodnje leto. Nekateri demokrati so smatrali, da bo Young kandidiral proti republikanskemu senatorju Robertu A. Taftu.

Število obolenj za polijem zvišano na 173

Vsled 10 novih slučajev polija, ki so bili naznanjeni včeraj, se število obolelih na področju Clevelanda od začetka leta zvišalo na 173.

KOMISIJA SVETOVNE BANKE ODPOTOVALA V JUGOSLAVIJO

BEograd, 14. avg.—Jugoslovanska vlada pričakuje, da bo jutri dospela v Beograd posebna komisija Mednarodne banke za obnovo in razvoj, od katere Jugoslavija želi dobiti več-milijonsko dolarsko posojilo.

Komisija bo potovala po Jugoslaviji v zvezi s prošnjo za posojilo. Hoče na mestu ugotoviti, če se splača podpreti jugoslovansko vlado, ki bi želela kupiti opremo in stroje za svoje industrije.

Od komisije bo odvisno, če se bo Jugoslaviji posojilo odobrilo ali pa ne. Ameriški diplomatični uradniki verujejo, da bo komisija vsaj za prvo silo odobrila del posojila in za ostalo vsoto priporočila, da se počaka in vidi kakšen bo daljni razvoj. Računa se, da bo komisija priporočila posojilo od okrog \$50,000,000, s katerim bi se zadostilo najnujnejšim potrebam Jugoslavije.

Baje zahteva Jugoslavija okrog \$280,000,000.

Verjetno je, da bo komisija sestavila tudi nekakšen seznam predmetov, za katero bi se lahko uporabilo posojilo. V prvi vrsti pa se bo vpoštevalo opremo za transportacijo, žage, rudniško opremo in poljedelske stroje.

Državni oddelek obsoja Mirovni kongres v Mehiki

WASHINGTON, 15. avg.—Državni oddelek je danes naznanil, da bo Mirovni kongres ameriškega kontinenta, ki se bo vršil v Mexico City, pod "direktivami Moskve."

Toda z druge strani je znani ameriški profesor dr. Harlow Shapley, ki je bil direktor podobnega Mirovnega kongresa v New Yorku, izjavil, da je to za njega popolnoma novo razkritje.

Newyorški urad Mirovnega kongresa je v imenu več kot 300 znanstvenikov, umetnikov, književnikov in unijskih voditeljev povabil razne organizacije, naj na ta kongres pošljejo svoje delegate.

Člani Ameriškega mirovnega kongresa so med ostalimi: antropolog dr. W. E. B. Dubois, znanstvenik dr. Linus Paulding, filmski umetnik Charles Chaplin, bivši pomožni justični tajnik O. John Rogge itd.

V izjavi je rečeno, da bo cilj Mirovnega kongresa, ki se bo vršil od 5. do 10. septembra, da se prouči načine, potom katerih bi se preprečilo tretjo svetovno vojno.

Kar se tiče izjave državnega oddelka pa je podpredsednik Mirovnega kongresa dr. Dubois izjavil:

"Danes zgleda, da je prav vse, kar se državnemu oddelku ne dopade 'dirigirano iz Moskve.' Če je ta kongres dirigiran po Moskvi, jaz o tem nič ne vem."

BIVŠA SUŽNJA UMRLA V STAROSTI 103 LET

COLUMBUS, O., 15. avg.—Tukaj je danes umrla 103 let stara Mrs. Nancy White, ki se je rodila kot sužnjica na neki plantaži v Virginiji.

NOVI SOVJETSKI AVTI

LONDON, 14. avg.—Moskovski radio je danes naznanil, da sovjetska vlada preiskuje nove športne avte z brzino 100 milj na uro, katere nameravajo izdelovati za splošno uporabo ljudstvo.

GRŠKI MONARHISTI POROČAJ O ZMAGI

ATENE, 14. avg.—Voditelj grške monarhistične vojske so danes naznanili, da so gerilci pretrpeli strahovit poraz na področju Vitsi in da vladne čete drviijo proti albanski meji, da jim preprečijo umik.

Ameriški šef vojaške misije lieut. gen. James A. Van Fleet pa je izjavil, da je bilo pri Vitsi uničenih do 60 odstotkov vseh gerilcev.

Ofenziva proti gerilcem je bila podvzeta po posvetovanjih med grškimi monarhisti in ameriški vojaškimi svetovalci.

STRICT MLAJŠI OD NEČAKINJE

PEORIA, Ill., 14. avg.—Mrs. Clarence Smallberger, stara 20 let, je danes rodila hčerko, tri-deset minut pozneje pa jo je njena 38 let stara mati Mrs. Merle Huff obdarila z bratom.

Hčerko so ravno peljali iz porodne sobe, ko se je na hodniku srečala s svojo materjo, katero so peljali notri. Ker je hčerka prva rodila, je stric mlajši od svoje nečakinje.

ŽELEZNIŠKI SPORAZUM MED FRANCIJO IN ŠPANIJO

MADRID, 14. avg.—Španija in Francija sta danes podpisali nov železniški sporazum, na osnovi katerega se bo s francoskim materialom izdelalo 200 potniških vagonov.

McCORMICK KUPIL LIST ZA \$4.500.000

WASHINGTON, 15. avg.—Danes je bilo uradno naznanjeno, da je polkovnik Robert R. McCormick, ki kontrolira veliko število ameriških časopisov, kupil washingtonski dnevnik "Times-Herald" za \$4,500,000.

Sodnija zavrgla Marylandski zakon glede prevratnosti

BALTIMORE, 15. avg.—Sodnik Joseph Sherbow je danes zavrgel kot protipostaven strogi zakon Marylanda proti tako zvanim "prevratnim elementom."

Sherbow je izjavil, da država ne sme z zakonom kontrolirati mišljenja državljanov.

"Najvišja sodnija je jasno povedala, da zakon lahko kaznuje dejanja in obnašanja, ki ne-odvorno, resno in preteče grozijo z resničnim zlom. Ne more pa se vmešavati na področje idej in verskih ali pa političnih prepričanj."

V Marylandu so ta zavrženi zakon, tako zvan Ober Law, sprejeli na splošnem zasedanju zbornice pretekle zime, veljaven pa je postal 22. aprila. Po tem zakonu je predvidevana zaporna kazen do pet let in globa do \$5,000 za vse one, ki pripadajo organizacijam, katere se smatra za "prevratne."

V zakonu niso kazne predvidene zgolj za komuniste, toda jasno je, da so oni glavna tarča, kajti v besedilu zakona je za komunizem rečeno, da je "izdajalska zarota svetovnega obsega, da se s silo zruši ostale vlade."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZMAGA NACIONALIZMA V ZAPADNI NEMČIJI

Zadnje nedeljo so si Nemci v treh zapadnih okupacijskih zonah—ameriški, angleški in francoski—izvolili zastopnike za parlament, katerega glavna naloga bo, da sestavi vlado zapadne Nemčije.

Kot se je pričakovalo, je največ glasov dobila stranka krščanskih demokratov, katero vodi dr. Konrad Adenauer. To stranko so podprli katoliški škofje in duhovniki, ki so na vernike pritiskali, naj oddajo svoje glasove zanjo.

Stranka krščanskih demokratov je desničarska. Zagovarja sistem svobodnega podjetništva, je za močno Nemčijo in obsoja "preganjanja" nacistov. Dr. Adenauer je sam v enem svojem predvolilnem govoru izjavil, da "država kot je Nemčija, ki ima eno od prvih sedežev v zgodovini človeštva, lahko sloni na nacionalističnih čutih." Obsodil je tudi zapadne zaveznike, katere je opozoril, čes, da "bi tujci morali razumeti, da se je doba poloma in nebrzdane dominacije s strani zaveznikov končala."

Volilni rezultati niso presenečenje. Social-demokratska stranka, ki ima program, podoben programu laboristične stranke v Angliji, je druga najmočnejša stranka v zapadni Nemčiji. Komunistična stranka je šele na četrtem. Ostali glasovi pa so bili oddani za večje število manjših strank, ki so povečinioma odprto nacistične ali pa skrivajo svojo nacistično barvo pod krinko "neodvisnih," separatističnih, kmečkih strank itd.

Zadnje čase so ameriški listi prinesli več poročil o političnih razmerah v zapadni Nemčiji. Ta poročila so govorila o aktivnosti nacistov, ki so že prevzeli vodilne nemške urade in o aktivnosti nemških industrijalcev in bankirjev, ki zopet prevzemajo kontrolo nad ekonomijo zapadne Nemčije. To so isti ljudje, ki so odločali o usodi Nemčije za časa Hitlerja.

Značilno je, da je čez 3,000,000 zakrknjenih nacistov imelo volilno pravico, katero se jim—soglasno s poročevalcem NYT Jack Raymond—nikakor ne bi odobrilo pred dvema leti. Kot pravi Raymond, se je brez vsake obravnave "denacifikiralo" okrog 2,500,000 Nemcev, ki bi se po samem nemškem zakonu v ameriški okupacijski zoni morali zagovarjati. Ta pomilostitev je sledila tik pred samimi volitvami.

Samo vsled mrzle vojne med zapadom in vzhodom se lahko tolmači to priznanje nacistom v zapadnih zonah Nemčije. Angleške in ameriške okupacijske oblasti, do neke mere pa tudi francoske, odprto podpirajo najbolj reakcionarne elemente, ne glede celo če so to nacisti, ker želijo iz zapadne Nemčije zopet ustvariti "jez proti boljševiški nevarnosti." Zato ni čudo, da prav v teh kalnih vodah mrzle vojne najbolj spretno ribarijo prav nacisti.

Ugledni nemški pisatelj Thomas Mann je predvčerajšnjem povedal, da so Nemci vedno bolj in bolj prežati z nacionalističnimi čuti, ki so podobni nacističnim. Nikakor ne verujejo, da so količjak odgovorni za najbolj uničujočo vojno v zgodovini človeštva, celo še vedno trdijo, da jim je pod Hitlerjem bilo dobro! Volilni rezultati so dokaz, da v veliki večini Nemci v zapadnih zonah zavračajo tako zvano "zapadno demokracijo," pa tudi "ljudska demokracija" jim ni všeč. Res je sicer, da je social-demokratska stranka dobila okrog 7,000,000 glasov, komunistična pa okrog 1,500,000, toda na splošno je Nemčija še daleč od tega, da bi se ji moglo zaupati. V njej tlijo stari čuti nacističnega sovraštva proti demokraciji, namesto tega se pojavljajo zločinski izbruhi sovraštva proti drugim narodom, kakor je to bilo dovolj vzorno dokazano z incidentom v Monakovem, ko je tamkajšnji časopis objavil članek, v katerem je rečeno, da edina stvar, ki se jo lahko zameri Nemcem, je, "ker niso v plinskih celicah uničili vse Zide."

Seveda, mnogi bodo volilne rezultate poveljevali kot "zmago za zapadno demokracijo." Toda dejstvo ostane, da je to zmaga nemškega nacionalizma, ki se v bivstvu ni spremenil že stoletja in ki je v teku ene edine generacije pahnil svet v dve katastrofalni vojni.

AMERICANI PIJEJO UMA- ZANO IN ŠKODLJIVO VODO

Okrog 79,000,000 Američanov pije ali pa rabi na druge načine vodo, ki je umazana in škodljiva zdravju, pravijo uradniki za javno zdravstvo.

Strabane, Pa. — Dne 5. avg. je bil na delu pri službi Jones & Laughlin Construction Works ubit Mirko Krutz, star 31 let, rojen v Strabanu, član SNPJ. Tukaj zapušča starše, ženo, štiri brate in sestro.

Božidar Jakac - petdesetletnik

Ob retrospektivni razstavi v Moderni galeriji

Dne 16. julija 1899 se je v Novem mestu rodil Božidar Jakac. Oče je bil po rodu Istran, kmetski sin iz Volpije pri Bujah, mati pa iz Kostanjevice ob Krki. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu, maturiral na realni v Idriji. Njegova mladost spada v leta tik pred prvo svetovno vojno, ki jih je pokojni Miran Jarc tako nazorno opisal v romanu "Novo mesto." V letih 1917 in 1918 se je udeležil vojne in še kot vojak prvič razstavil v Jakopičevem paviljonu dve skici, ki ju je izbral novomeški rojak slikar Ivan Vavpotič.

Po vojni je ostal doma in se pod vplivom naših impresionistov začel izključno baviti z umetnostjo. Že s prvimi deli je zbudil upravičeno pozornost, saj je s čustvenimi in svežimi novomeškimi pasteli odkril lepoto in svojevrednost dolinske, še posebej novomeške pokrajine. Vtis iskreno občutenih in pošteno podanih pejsažev je bil osvajač in dal slutiti, da se v mladem avtorju skriva velika, še nerazvita sila.

Jeseni leta 1920 je odšel v Prago, kjer mu je bil prvi učitelj na akademiji Fr. Thiele, pozneje pa profesor Avgust Broemse, Klingerjev učenec, ki mu je leta 1923 uredil prvo lastno razstavo v Rudolfinumu. Nekdanji kolorist je v Pragi spoznal vso privlačnost in bogastvo grafike, in kmalu začel skoraj izključno ustvarjati z linijami in z nasprotji med svetlobo in senko. Po krajšem bivanju v Berlinu in drugih umetnostnih središčih v Nemčiji je Jakac leta 1925 odšel v Pariz. Zanimivo je, da ga to umetniško središče ni moglo globlje pritegniti, niti mu spremeniti smeri. Želja po spoznavanju tujih krajev ga je gnala na potovanje v Tunis, ki ga je vsega prevzel z žarečo barvitostjo in z južnaškim življenjskim ritmom.

Po vrnitvi je stopil v državno službo in poučeval tri leta risanje na drugi državni realni gimnaziji v Ljubljani. V letu 1928 je odšel drugič v Tunis in ostal tam tri mesece. Danes je prinesel polne risanke in debele mape osnutkov in skic, pa tudi dovršenih del.

Leta 1929 je odšel v Zedinjene države, kjer je ostal polni dve leti. Prepotoval je vso Severno Ameriko in obiskal večino slovenskih naselbin, kjer si je pridobil mnogo prijateljev. Ti dve leti sta bili zanj izrednega pomena, ne toliko za njegov umetniški razvoj, pač pa v smeri tehnične izpopolnitve. Izuril si je roko, izostril sposobnosti opazovanja in razvil občutek za strnjeno gradnjo. Tudi mu je simpatični sprejem njegovega dela med našimi rojaki in tujimi poznavalci utrdil zaupanje vase in samozavest. Spomine na ta ameriški intermezzo je s sodelovanjem prijatelja Mirana Jarca opisal v bogato ilustrirani knjigi "Odmevi rdeče zemlje."

Po vrnitvi se je za stalno naselil v Ljubljani in se popolnoma posvetil umetniškemu delu. Mimo krajših potovanj po raznih predelih Jugoslavije je treba omeniti večmesečno popotovanje po Norveškem leta 1936 in obisk Madžarske leta 1939. Od povsod je prinesel domov polno torbo študijskega gradiva in že dokončanih kompozicij.

Vojna ga je zajela v Ljubljani, kjer je ostal do leta 1943, ko je odšel k partizanom. Tam se je živahno udeleževal, tako kot ustvarjajoč umetnik, kakor tudi kot tehnični strokovnjak, umetniški organizator, opravljal je pa hkrati tudi politične funkcije. V teh letih je doživel nešteto značilnih grafičnih potrebo vodilnih osebnosti, ohranilo se je

pa tudi ogromno zanimivih prizorov iz življenja v gozdu, s partizanskih pohodov, pokrajinski motivi in skice iz življenja. Jakacova dela tiste dobe predstavljajo dragocene kulturno-zgodovinske dokumente.

Po osvoboditvi je v Ljubljani organiziral umetnostne zavode, odlično sodeloval pri razstavi partizanske grafike leta 1945, ki je pokazala nenavadno visoko umetnostno raven, pomagal pri pripravi za ustanovitev akademije upodabljačih umetnosti, postal njen profesor in bil izvoljen za rektorja, kar je še danes. V tem delokrogu si je pridobil za vzgojo umetniškega narasčaja tolikšnih zaslug, da je prejel zanje visoko priznanje.

Prav to poglobljeno pedagoško delo ga je tudi oviralo, da zadnja leta ni mogel toliko izvirno ustvarjati, kolikor bi od njega po pravici smeli pričakovati, vendar pa ni počival. Tako se je leta 1946 udeležil tudi potovanja slikarjev iz vse države po sledovih četrtne in pete ofenzive v Bosni, Hercegovini in Črni gori. S seboj je prinesel celo zbirko značilnih skic in motivov in kasneje mnoge tudi izvedel.

Ko gledamo na ti retrospektivni prireditvi, ki je njegova lastna razstava—hkrati z drugimi se je doslej udeležil že dolge vrste razstav—žetev treh desetletij, kar ustvarja, vidimo, da je Jakac v bistvu ostal vselej to, kar je bil ob prvem nastopu; ličnik, ki ga vabi lepota v naravi in ki jo zna iskreno, toplo in po svoje lepo oblikovati. Najstarejša dela, ki so tehnično še zelo preprosta, kažejo močan vpliv naših impresionistov, obenem pa pričajo, da je Jakac čustvena, pesniška natura, ki z upodabljenim predmetom podaja zmerom le samega sebe, ne pa zgolj objektivne, neosebne podobne predmeta samega.

Jakac je bil sprva trdno prepričan, da je samo slikar, in da se more popolnoma izraziti samo z barvami. Pod vplivom praških in pariških let začne spoznavati skoraj neomejene možnosti, ki jih iznajdljivemu duhu nudi grafika. Kmalu se posveti grafičnemu oblikovanju, preučuje težave tehnične probleme, preiskuje radiva in tako oborožen z vsemi potrebnim znanjem začne radirati, rezati v les in risati na litografsko ploščo. To delo mu izostri pogled in utrdi roko ter poglobi dojemanje vidnega sveta.

Poleg grafike goji zlasti pastel, kjer postajajo pokrajine bolj strnjene, pa tudi v barvi jasnejše in skoraj bolj stvarne in resnične. Hkrati se posveti slikanju z oljem, ki mu služi zlasti pri potretiranju. Sijajen primer njegove slikarske umetnosti prve dobe je presenetljivo življenjska po doba norveškega komponista Haraldja Saeverudoda.

Jakac, ki je začel kot lirčni poet s pasteli prikazovati lepoto novomeške okolice z vso nežno izčrpnostjo njenih čustvenih in barvnih vrednot, je z leti postal vse bolj premišljen in globlji. Njegova dela, zlasti pokrajine, postajajo bolj poduhovljena, portreti ostro karakterizirani, slike barvno skladnejše. V praških letih je v njegovih kompozicijah še precej novelistične primesi, zlasti izrazito muzikalnega značaja.

Pozneje postaja v pastlju, v oljnih slikah in v grafiki zmerom bolj čudno preprosto, pronicav, skop in na videz skoraj neoseben, zato pa oblikovno do nagan do popolnosti. Navsezadnje se ob reviji njegovega dela pokaže, da je njegova poglavitna moč v grafiki. Jakac je gojil vse panoge črno-belé umetnosti: jedkanico, suho iglo, lesorez, litografijo in mobotipijo. Že na akademiji je z vzgledom vplival na vrstnike in jih lepo številno navdušil za to plemenito umetnostno zvrst, pa tudi kasneje je njegov vpliv na sodobnike neutajljiv. To se je posebno pokazalo na razstavi partizanske grafike. Jakac se zmerom bolj zaveda, da je prav grafika najbolj povedna vrsta upodabljačih umetnosti in prav zato najbolj dostopna širokim plastem, skratka prava ljudska umetnost.

Na tem tesnem prostoru je nemogoče vsaj približno naštet, kaj se opisati ali celo oceniti razstavljeno gradivo. V desetih prostorih galerije je razstavljenih 480 del, od drobnih skic in grafičnih malenkosti do obsežnih listov, od skromnih pastelov do velikih oljnih portretov. Kdor ve, koliko intenzivnega študija, zamudnih priprav in poskusov je treba za vsak grafični list, si lahko ustvari pravilno predstavbo, koliko je samo telesnega napora treba za vsako teh majhnih, na oko neznatnih umetnin. In doslej je Jakac izdelal že več kot tisoč grafičnih listov, kje so pa še vse stotine pastelov, risb in oljnih slik, ki jih ni na ti razstavi!

Motivno se Jakcovo delo v tridesetih letih ni dosti spremenilo. Najpriljubljenejši motiv mu je vselej družinski krog: žena, starši in sestra. Med pokrajina mi srečamo največkrat Novo mesto in Dolenjsko sploh, pa Ljubljano, Prago in Pariz, potem pa popotne spomine od povsod, kamor ga je zanesla noga. Med portreti poleg slik, ki se jim vidi, da so bile izvršene samo zaradi naročila in kjer se časih očitno pozna umetnikova nezainteresiranost, mnogo globoko zajetih podob predstavljatelj našega duhovnega življenja. V grafiki ga ni skoraj predmeta, ki bi ga ne zanimal.

Jakac je tudi ilustriral več knjig, zlasti je tenkočutno opremil nekaj pesniških zbirk, izdelal v les rezana Gradnikova "Pisma," izvršil je pa tudi več osnutkov za gledališke inscenacije (Beg iz Seraja, Hofmannove pripovedke, Ekvinocij), ustvaril mnogo ekslibrisov, voščilnic in druge drobne grafike. Od vsega tega je po nekaj na razstavi, ki daje natančen pregled vsi njegove mnogostranske delavnosti.

Glavni vtis, ki ga razstava naredi na opazovalca, je naravnost nečloveška, občudovanja vredna plodovitost in ustvarjalna sila. Jakcu je bilo življenje v teh treh desetletjih res en sam delavnik. Prav zato je petdesetletnik še tako mlad, je prav tako poln ognja, kot je bil ob prvem nastopu. Njegova tvornost ni prav nič opešala, enako borben je in poln smelih načrtov, enako krepak in iskren, pri tem si je pa izpopolnil umetniško znanje do tolikšne stopnje, da se preprostu opazovalcu časih zazdi, da zanj sploh ni več tvarnih težkoč, da ustvarja brez truda, zna umetniško ustvarjanje, ve, kakor igraje se.

Ob življenjskem in delovnem jubileju želi Jakac, ki je s tolikimi deli obogatil slovensko umetnost, mojemu grafičnemu umetnosti, ustvarjalju lepote, organizatorju in umetnostnemu vzgojitelju slovensko ljudstvo, da bi še dolga desetletja enako plodno ustvarjal. Tudi posled naj mu ostane vodilo stara zapoved, ki se zdi, ko da je bila prav njemu naslovljena: Nulla dies sine lineam—ni ga dneva brez dela...

K. Dobida.

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

KAKO PREŽIVETI VROČE VREME

Nista vedno vročina in vlažnost, kar povzroča neudobnost v vročem vremenu. Mnogokrat je vzrok omalovaženje občutljivih zdravstvenih navodil, kot trdi Public Health Service of the U. S. Federal Security Agency.

Izhlapenja potu na površini telesa skrbijo, da se telo ne pregreje. Ako ta priprava odpočev, se pojavi neudobnost. Kdor hoče ostati tekom poletja hladen, naj dela kar mogoče malo, da ne zruši normalnega dela tega hladilnega stroja.

Ne obteži svojega telesa s težkimi obedi. Večina ljudi se počuti bolje, če zavziva več svežega sadja in zelenjave in se izogiba mesnih in čokoladnih izdelkov. Ako lahko obedi ne zadostujejo, zavij med njimi lahko pecivo in sadje, ali si privoščite lahek prigrizek predno ležite v posteljo.

Da nadomestite izgubljeni pot, potrebujete telesni mehanizem nadaljno tekočino, radi tega pa ne zavij preveč kave, čaja ali alkoholnih pijač. Ta nadaljna tekočina naj bodo voda ali sadni soki. Da se doda potrebno sol, naj ljudje, ki težko delajo, zavzivajo močno slano pecivo, slane orehe, ali navadno kuhinjsko sol raztopljeno v vodi. Pisarniški in drugi delavci, ki mnogo sede, dobe navadno dovolj soli v običajni hrani.

Domača obrt v Ljudski republiki Sloveniji

Domača obrt se je v Sloveniji začela razvijati že zelo zgodaj, že pred 16. stoletjem ter obsega različne stroke, kakor čipkarstvo, izdelke iz lesa, lončarstvo, pleterstvo, tkalstvo in drugo.

Pozimi, ko počiva delo na polju, izdelujejo doma kmetje iz raznovrstnega materiala praktične, koristne in dostikrat izredno lepe predmete, ki pomenijo po zimi tudi njihov glavni zaslužek.

Najpomembnejša stroka Slovenske domače obrti je čipkarstvo, ki se je začelo razvijati v Idriji ter se je od tam razširila v razne kraje Slovenije. Slovenske čipke domačega izdelka so že od nekdaj pomemben artikel za izvoz. Prve čipke, ki so jih žene izdelovale po strogo določeni, enostavni vzorci, je kmalu zamenjala nova vrsta čipk, izdelanih v različnih vzorcih. Od tedaj žene, ki izdelujejo te čipke, vpletajo vanje najrazličnejše cvetlice in živalske vzorce, ki so značilni za njihov domači kraj.

Prav ta pestrost vzorcev daje poleg prvovrstne izdelave slovenskim čipkam posebno vrednost. Skozi vseh dvajset let težkega suženjstva pod tujcem, so idrijske žene pod najtežjimi pogoji ohranile vzorce slovenske narodne čipke in s tem omogočile, da se danes učenke čipkarstva lahko okorišajo s temi izredno lepimi vzorci. Številna čipkarske zadruge in šole, ki so bile ustanovljene v Sloveniji po osvoboditvi v krajih, kjer je bilo čipkarstvo najbolj razvito, skrbijo danes za pravičen razvoj te najpomembnejše stroke slovenske domače obrti.

Tudi leseni izdelki, ki so zlasti pomembni kot artikli široke potrošnje, so že dolgo znani tudi izven meja Slovenije. Ti izdelki se največ izdelujejo v Ribniški dolini, okolici Velikih Lašč, Črnom vrhu nad Idrijo in v Godoviču. Tkalstvo v Beli krajini, ki je bilo med vojni precej v zastoji, je danes ponovno oživelo. Laneno platno ter vezene tkanine, izdelane po starih, originalnih vzorcih, so prav tako zelo važen predmet za izvoz. Po izrednih oblikah in izdelavi se odlikujejo v lončarski izdelki, ki jih moramo prišteti med najboljše izdelke naše narodne keramike.

Pletarski izdelki se izdelujejo največ v okolici Ptuja kjer deluje pletarska zadruga in šola za

Tesna ali težka oblačila ovirajo kroženje zraka, potrebnega za zdravljenje izhlapevanja. Iz zapomni si, svetle obleke navadno odbijajo solnčne žarke, čim temna oblačila vsrkavajo vročino.

Naporno gibanje, kot na primer pri kegljanju, bo najbrž segrelo telo bolj hitro kot nuditi hladilni aparat olajševal. Nikdar ne skušaj kazati svoje izurjenosti tekom najbolj vročih podnevnih ur, ali ravno pred ali po obedu. Plavanje, primerno poletno gibanje, ki drži telo hladno, ali če je pretoporno, mora povzročiti prenehanje ali utrujenost.

Večje število kopeli tekom vročega vremena bo pomagalo osvežiti se in izpralo nepotrebne snovi s površine telesa. Dobra nočna spanje bo pomagalo prenašati vročino naslednjega dne. Ako je za spanje prevročno odpi premikajočo se električno vetrnico, ki bo mešala zrak.

Nadaljna navodila, kako ostati zdrav v vročem vremenu, najdete v letakih Public Health Service o "Sunstroke", "Swimming," in "Hot Weather Comfort" katere prejmete brezplačno, ako pišete na: Public Health Service, Federal Security Agency, Washington 25, D. C.

Common Council

pletarske izdelke. Tu izdelujejo različne torbice, čevlje in vrste drugih reči potrebnih v gospodinjstvu.

V prejšnji Jugoslaviji je bilo življenje ljudi, ki so se preživljali z domačo obrtjo, zelo težko. Dostikrat so zastoj ponujali svoje izdelke ter so bili končno prisiljeni, da jih prodajo po nižji ceni. Žene so prodajale tudi izdelane čipke na kilograma po neverjetno nizki ceni, čeprav je bila kupcu dostikrat dobro znana prava vrednost teh izdelkov. Po osvoboditvi je bilo mnogo storjenega za zaščito in razvoj domače obrti.

V krajih, kjer so posamezne stroke domače obrti posebno razvite, so se izdelovalci združili v zadruge. Danes ima Ljudska republika Slovenije 24 takih drug za domačo obrt. Za pravičen razvoj domače obrti, planjsko proizvodnjo izdelkov posebnih stroke in za ohranitev pristnih narodnih vzorcev skrbijo v Ljudski republiki Sloveniji. Državni zavod za domačo in umetno obrt—"Dom," ki je bil leta 1946 ustanovljen v Ljubljani, Naloga tega zavoda je, da organizira zadruge, da je v zvezi s proizvajalci privatnega sektorja.

(Dalje na 4. strani)

Urednikova pošta

Pevski zbor "Triglav"

Cleveland, Ohio. — Dne 7. avgusta smo se prav domoljubno zabavali na vrtu Doma slovenske Slovencev. Vabila so vse od blizu in daleč in res so se odzvali temu vabilu v lepem številu pevci od zbora "Platina" iz Maple Heights. Med njimi je bil tudi poznani mož iz dolgoletni pevec Mr. Vrček. Zato kaj se niste pa malo razkorajili in bi zapeli par pesmi? Seveda da mi smo zažigali par točk več pevcev je manjkalo. Upam, da bomo drugič vsi skupaj, ko bomo kje nastopili. Slišali smo, da je "Slovan" tako zaposlen, da mu ni bilo mogoče nas obiskati, kar upoštevamo. Imeli smo lep dan in lepo udeležbo od vseh povsod.

Zbor "Triglav" se lepo zahvaljuje vsem posetnikom. Za leto smo dokončali z zabavami, naša prihodnja prireditelja bo pa 7. maja, ko priredimo letni koncert. Torej se vidimo na drugih prireditvah.

Anna Jesenko, poročevalka.

KAKO ŽIVALI ZBIRAJO IN IZKORIŠČAJO ODPADKE

Tudi v prosti naravi ima zbiranje in izkoriščanje odpadkov precejšen pomen. Kaj so gospodarski odpadki, ve že vsak piodirček, ko nabira staro železje, čunje, baker, gumij, steklo itd. torej industrijske izdelke, ki so obrabljeni in razpadli, toda po predhodni obdelavi pa še vedno uporabljivi kot surovine.

V prosti naravi gre za precej drugačne predmete. Vsa snov, tako izredno pestra in raznolična, iz katere so zgrajeni rastlini in živalski organizmi, postane deloma že v življenju rastlin ali živali popolnoma pa po njihovi smrti organski odpadki. V hovi smrti organski odpadki, odpadki, zlasti pa ob smrti nastalih razpadlinah, je veliko snovi, ki imajo še precejšnjo hranilno vrednost za druge organizme. V borbi za obstoj, v iskanju novih še neizkoriščenih življenjskih možnosti se je mnogo živalskih vrst in celo celih skupin vrst specializiralo za prehrano na račun takih organskih odpadkov.

V nasprotju z razmerami v človeški družbi, kjer igra zbiranje in izkoriščanje odpadkov v narodnem gospodarstvu podrejeno vlogo, pa ima v naravi, zlasti morski ali sladki vodi preživljajočih na račun organskih odpadkov velik pomen. Jasno pa je, če je mnogo odpadkov, mora biti še veliko več organizmov, ki odpadke proizvajajo. To so neštete vrste živali, ki se prehranjujejo prav na osnovni in prvotni način živalskega tipa prehranjevanja, to je na račun, rastlin (rastlinojedih).

Le malo manj je živalskih vrst različnega tipa zgradbe, ki so se prilagodile bolj racionalnemu načinu prehranjevanja, krepkejši hrani, ki jo predstavljajo same živali (mesojedi). Prehod k mesni ali vsaj mešani hrani je pogostoma dovedel do naprednejšega razvoja, ker preiskava živalskega hraniva zahteva višjo stopnjo organizacije (boljša čutila, večjo urnost).

Tretji nič manj pomemben izvor organskih odpadkov nudijo številnim živalskim vrstam rastline po svoji smrti ali razkroju. V prvi vrsti travnikov in gozdov, ter na dnu jezer in morja je vse polno več ali manj zdrobljenih rastlinskih ostankov, ki jih živali pri iskanju hrane niso mogle prezreti.

Med rastlinojedi in mesojedi so različni specialisti. Tako nekatere živali na primer na hrastu grizejo liste (različne gosenice), druge sesajo sokove iz vejic (listne ušice), tretje se preživljajo na koreninah (korenenske osice, pogostoma le drugi rod listnih osic), četrte rujejo pod skorjo (lubadarji), peti v lesu (strigoš), šesti zobljejo setena (šoja) itd. Le na ta način se je mogla razviti tako velika množica različnih vrst. Tudi za mesojede velja podobno. Poznato med njimi specialiste, ki so se vrgli celo na nežive dele telesa ali njihove izločke (sluzi na

koži rib, perje ptic, vošek čebel itd.) Prav veliko število vrst iz različnejših skupin živali pa je prešlo na zajedavski način življenja tako, da se od časa do časa ali stalno naseljujejo na večje živali in se na njihov račun preživljajo.

Izkoriščevalci odpadkov oziroma razpadlih organizmov se tudi precej razlikujejo po specialnem načinu preživljanja; vendar je ta raznolikost nekoliko manj pestra. Na splošno lahko razlikujemo dva osnovna tipa. Prvi se je preselil v mehka tla, bogata na organskih razpadlinah, kjer enostavno požira prst (zemljo), če gre za kopno bodisi pa vrsta skozi mrvko, fini pesek ali grež na dnu morja in sladkih voda, ter se pri tem hrani. Naloga črevesa je, da prebavi, kar je hranljivega in tega ni tako malo. Vsakdo je že pri kopanju zemlje videl, koliko je deževnikov v mastni prsti.

V mivki ali na njenem površju in v grezu morja ter jezer se preživlja veliko število živali s požiranjem "suhega" materiala. Brizgači (holoturijske ali morske kumare), ježki, različni črvi so živ dokaz, da se tudi na ta način more lepo izhajati.

Drugi osnovni tip še bolj potrpežljivih in pridnih zbiralec organskih drobecv je tisti, ki sedi na enem in istem mestu ter preceja vodo s pomočjo vodnega toka ali vrtinca, ki ga delajo drobčkane, zato pa zelo številne migetalke. V vodi ob dnu pa je vedno nekaj organskega prahu; temu se še primešajo za namček zelo drobčkani živi organizmi (bakteriji, prarastlinice in praživali) in tako se sčasoma nabere zadosti za borni zalogaj. Tak način preživljanja je seveda mogoč le v vodi in ne zahteva posebne urnosti; to pa ima za posledico poenostavitev telesne organizacije.

Četudi različnega izvora, saj so se razvili ti sedeči zbiranci iz različnih tipov rastlinojedov in mesojedov, si postanejo sčasoma zelo podobni to je cvetlicam slični ali polipoidni; okrog ust jim rastejo v venček razporejeni izrastki, porasli z migetalkami bodisi s cevjo, lupino, sluzjo ali odporno pokožnico. Nekateri take živali uporabljajo v namen tuj material ali celo lastne iztrebke.

Na ogromnih predelih površja Zemlje je prehranjevanje na račun organskih odpadkov postalo celo glavni vir življenja. To je zlasti v oceanskih mračnih globinah, kjer ni rastlin, teh producentov organske snovi. Živalstvo v velikih globinah, v kolikor niso to roparske vrste, ki se preživljajo na račun krotkih zbiralec odpadkov, živi le od organskega materiala, ki se venomer kot rahel dežek pogreza iz zgornjih osvetljenih, zato tudi produktivnih plasti na dno.

Podobno je s podzemskim (jamskim) živalstvom, ki je tudi navezano le na zbiranje organskih odpadkov nadzemskega izvora. Kakor v globinah morja tako so se tudi v jamah in razpokah zemeljske skorje nekatere vrste specializirale za požiranje ali tudi zajedanje zbiralskih vrst.

Zbiranci odpadkov so torej sami postali hrana mesojedov in s tem nov člen v dolgi verigi (kroženju) snovi v naravi. V morju so zlasti prosto plavajoči mladiči, planktonske ličinke—po svoji obliki, zgradbi in načinu življenja precej različne od svojih odraslih staršev—pomemben čenitelj v splošni ekonomiji; ti služijo za hrano različnim drugim mesojednim tipom, med njimi tudi mladim ribicam in na ta način prispevajo tudi k prehrani ljudstva.

Po črevskih zbiralec organskih drobtin se večkrat pretaka material, ki je že potoval skozi črevesa marsikatero druge vrste. Številne živalske vrste se

sploh prehranjujejo le z iztrebki drugih vrst. Na kopnem je zlasti veliko žuželk, teh najštevilnejših specialistov, ki so na ta način rešili problem svojega obstoja.

S tem, da so v prah zdrobljeni deli organizmov (to je detritus) šli skozi črevo živali, ni njihova vloga v naravi končana. Njihovih iztrebkov in še nepopolno izkoriščenih odpadkov se lotevajo milijarde bakterij, ki so zmožne na svojevrstem zopet zelo specialističen način iztrgati iz odpadkih še zadnje sledove za organizme razpoložljive kemične energije. Če bi mislili, da je s tem res konec sprememb in kroženja snovi bi se zmotili. Kroženje snovi je ravno v tem, da mu ni konca, kakor ga tudi krog nima.

Nekaj hranljivega organskega materiala so že živali izrabile do te mere, da so ga razkrojile do stopnje anorganskih, v vodi topljivih snovi, snovi pa uporabljajo rastline, zlasti zeleno pobarvanje, kot hrano za pridelovanje novih organskih snovi. Ostalo predelajo različne bakterije do najnižje stopnje anorganskih spojin, ki jih v vodi raztopljene zopet vsrkavajo koreninice ali iz zraka listi zelenih rastlin.

Vse kar smo mogli na tem tako omejenem prostoru navesti iz velikega poglavja o ekologiji živali, ki žive na račun organskih odpadkov in jih vztrajno zbirajo, nudi samo blede slike resnične raznolikosti in medsebojne povezanosti organizmov, rezultata izredno dolgotrajnega razvoja življenja.

Dr. Jovan Hadži.

KOROŠKE VESTI

Borba proti germanizaciji
jim ne gre v račun

Razvpita Varnostna direkcija na Koroškem še nadalje odklanja priznanje slovenskih organizacij, ker se boji resnice in njihovega delovanja med ljudstvom.

Sedaj je odklonila priznanje tudi organizirati Antifašistične fronte žena za Slovensko Koroško. Pri tem se je sklicevala na to, da je treba črtati iz naslova besede za "Slovensko Koroško", iz organizacijskih pravil pa vse tiste odstavke, v katerih je govora o borbi germanizaciji slovenskega prebivalstva. To je že tretji primer te vrste, ko nam kaže, da je ostala policijska oblast na Koroškem nepoboljšljiva. To je pokazala pri zavrnitvi priznanja Osvobodilne fronte ba Slovensko Koroško in Zveze mladine za Pliberški okraj, sedaj pa še vprašanju potrditve pravil in delovanja Antifašistične fronte žena za Slovensko Koroško. To ravnanje ni moglo presenetiti nikogar, ki dobro vem, katere osebe odločajo pri navedeni Varnostni dorekciji. Na vsak korak srečujes sledove nekdanjih nacističnih in hitlerjevskih veljakov. Hkrati pa nas ta postopek prekršuje, da moramo slej ko prej računati z nadaljnjimi poizkusi brutalnega zatiranja ter zapostavljanja Slovencev in slovenščine na tem področju Slovenske Koroške. Koroški Slovenci pa smo doživeli v svoji stoletni borbi že mnogo udarcev, ki so šli mimo nas, dočim smo mi ostali.

Po Koroški zemlji

V Smihelu so gostovali igralci Slovenskega prosvetnega društva "Srce" iz Doberle vasi. Igralci in igralko so nam pripravili lepo razvedrilo in užitek. Med odmore so sodelovali šmihelski tamburaši.

V Skoficah je v neki gostilni grozil trgovec Albin Perdahr navzočim Slovincem, da jih bodo pognali čez Karavanke. Mnenja smo, da je treba, za takšno reč dveh, na vsak način pa enega, ki bi se dal pregnati. Pariška potuha je marsikomu trenutno vzela razsodnost ter razkrinkala njegovo doslej prikrito in potuhnjeno prenapetost.

V Smartnem pri Rožku je umrl tovariš Andrej Hebein. Bil je znan kot Trupejev oče. Kljub

83 tetom je stal trdno na braniku narodnostnih in socialnih pravic slovenskega koroškega ljudstva.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

HELP YOUR WISHES COME TRUE!

It's easy to keep wishing for things, never helping to make them come true. If you were the farmer above you might want more land, newer machinery or maybe a nest egg of security on which to retire. If you were this wife you'd probably have your heart set on home improvements, a modern kitchen or maybe a long vacation to Rio, Paris, Hawaii, the Orient.

You can make these dreams come true by planting your dollars now in safe, sure U. S. Savings Bonds. Maturing in ten years at a 44 for \$3 profit, they'll supply the cash for the schooling of your children and the fulfillment of your dreams. Start saving today at your bank or post office.

Plant more opportunity in your future!

INVEST IN U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council

Ferdo Godina:

PREPROSTA ZGODBA

(Nadaljevanje)

Vsem, ki smo čakali pred sodnijo, si lahko bral na obrazih skrb. Mimo nas so švigali v poslopje in iz poslopja pisarji s papirji pod roko. Če pa je prišel fiškališ, smo se razmaknili in vsi hkrati utihnili. V njem je videl naš človek sleparja—četrto to ni zmeraj bil—ki mu ne moreš do živega, tudi če te nazežene z grunta. Po drugi strani pa je bil fiškališ mikaven ne samo za te, ki so se radi pravdali, ampak tudi za tiste, ki so trdovratno iskali pravico, kakor jo je Dorenčec. V tem posebnem nem zlu smo iskali nekaj, kar se

ni dalo nikoli združiti. To je bila krivica in pravica.

Prišel pa je čas, ko so nas poklicali. Bilo mi je, kakor da bi šel na morišče. V sobi, kjer so nas sodili, je bila na odru miza, na mizi razpelo in dve sveči, za vsem tem pa je sedel sodnik, ki je že listal po papirjih. Za hrbtom sodnika sta bili dve okni, skozi kateri so se videli lendavski grički. Zlata prostost, kdaj jo bom spet užival! Na levi in desni sta sedela fiškališa, nas tri siroti pa so imeli v sredini. Dorenčec in naš oče sta mirno držala klobuke pred seboj, jaz pa sem kapo vrtel zadaj. Nikdar si ne bi mogel misliti, če ne bi

tega res videl, kakšno strogost in skrb so povzročile tako veliki sta vedno poskočili, kadar je kim in učenim gospodom Dorenčecova paša, Ciganica in naše krave.

Zelo mnogokrat se zmotimo o ljudeh, ki jih srečamo prvič. Tem trenutkom pripisujemo preveč važnosti. Tako se je tudi meni zgodilo, ko sem zagledal sodnika. Zdelo se mi je, da je brez krvi in srca. Bil pa je nasprotno prava dobrota, čeprav sem se ga bil v prvem hipu tako prestrašil, da bi skoraj začel jokati. Imel je sive lase in pozneje, ko se je oziral zdaj k temu zdaj k onemu fiškališu, sem opazil, da ima zadaj na temenu svetlo plešo. Pod očmi je imel kožo nabrano v dve vrečki, premaknil veke.

Najprej je bral naša imena in nas potem vprašal, če smo to res

mi. Onadva sta odgovorila, da res. Jaz pa se nisem upal spregovoriti. Potem je bral sodnik dalje in sicer o paši. Vse je bilo zapisano tako, kot se je zgodilo, in že sem videl, da se ne bo dalo nič zlagati, kakor so sicer pravili ljudje, ki so bili kdaj na sodišču. Vse je v pisanju razkrito.

Kmalu nato pa je začel govoriti še Dorenčecov fiškališ. Vedel je prebrisanece, da je Vinčecov travnik ob poti. Rekel je celo, da Dorenčec seje vsako leto na travniku deteljično seme. Naš fiškališ je rekel vmes:

"Saj ne seje Vinčec, liki njegov hlapec."

"Liki," je rekel po prekmurško, kakor so to fiškališi sploh radi delali, da bi bili bliže preprostem človeku.

Sodnik ju je pomiril, ker sta se zaradi tega grabila za trati-

ce. Jaz, ki sem bil na tratah vsak dan, nisem nikoli videl ne Vinčeca in ne hlapca, da bi sejala, ker se je pa stvar tako zaostрила, sem bil mnenja, da seje hlapec, ker sem si zamišljal, da bo to meni in našemu očetu v korist.

Kaka strašna obtožba je bila, kar je povedal Dorenčecov fiškališ Bil sem prepričan, da naju ne bodo spustili domov, marveč bodo oba zaprli, s Ciganico bodo pa med tem časom, ko bova midva v luknji, čez red vozili in jo tako uničili.

Vendar pa je v našo obrambo vstal naš fiškališ. Najbrž ga je sodnik imel rajši, ker je napravil takoj lepše lice in mu je tisto, kar je ta povedal, mnogo bolj ugajalo. Govoril je namreč o starih pastirskih pravicah, ki niso nikjer zapisane. Vsak lahko pase po jesenskem Križevem, kjer hoče. Taka je navada, od-

kar ljudje pomnijo. In to je res obveljalo. Sodnik se je hudoval, da s tem tratimo čas. Obsodil pa je tako, da bo Dorenčec plačal stroške, mi pa nič. Nazadnje se je še k nam trem obrnil in spet dejal: "Ta hiša vam ne bo zdravila ran, dragi moji. Pot iz vaših težav je v složnosti, ne pa v sovražstvu."

Potem se je obrnil k meni: "Ti nepridiprav, če boš še nadalje tako nemarno pasel, te bodo spet sem pripeljali, a tedaj te bom s palico po golih taceh namazal." Jezno je gledal na moje boste noge.

Pri tem je ostalo.

K Dorenčecu pa je stopil takoj njegov fiškališ in tudi oče so slišali, kako ga je nagovarjal, naj vložijo pritožbo v Maribor na okrožno sodišče. Dorenčec je na to molčal in samo odkimal.

Šli smo po širokih rdečkastih stopnicah iz prvega nadstropja, kjer je potekala razprava. Nekaj stopnic pred nama je šel Dorenčec, midva pa za njim. Naš oče so se radi napili, če so kam šli. Takrat pa so samo kupili železo za podkve in sekirico. Vpregla sva Ciganico naglo, kakor bi eden mimo hiše šel, in se odpeljal proti domu.

Dorenčeca med potjo nisva dohitela. Zaradi sramote je najbrž šel po peških poteh. Naš oče pa se vsega tega niso veselili. Čutil sem, da se jim je Dorenčec smilil. Sedem sto dinarjev je moral plačati za tisto komedijo. Takrat si za ta denar lahko kupil kravo.

Po vsem tem seveda ni več pasel na Tratah in tudi travnika ni kosil za pašo.

(Konec)

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

ČETRTA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Pa bi le stopil. Komu pa bo podobno to, bodo rekli, še pokropit ni prišel.

— Tiho, saprabolt nazaj! Ni sva si nič v botrini in zakaj bi ga hodil potlej pokropit! — je divje usekal Pantelej Prokofjevič.

Tudi za pogrebom ni šel, že jutraj je odšel za Don in prebil ondudaj ves dan. Mrliško zvonjenje ka je v gozdu primoralo, da je snel čapko in se pokrival, potlej pa se je celo razhudil na duhovna: ali je pametno tako dolgo zvoniti. Nu, klenkili bi nekajkrat po zvonovih — pa konec, ne pa da zvonarijo celo uro. In kakšen pomen ima neki to zvonjenje? Samo ljudem trga srca in sili človeka, da se neštetič domisli smrti. Nanjo pa jeseni že tako vse spominja: padajoče listje, jate gospi, ki se kriče preletavajo po sinjem nebu, mrtvaško polegla trava...

Naj se je Pantelej Prokofjevič še tako varoval vseh hudih doživetij, je moral vendarle kmalu dočakati nov pretres. Nekega dne po južini je Dunjaška pogledala skozi okno in rekla:

— Nu, še nekega padlega peljejo z bojišča! Za vozom gre osedlan vojaški konj, privezan za uzdo, in zlagoma ga peljejo... Nekdo konje vodi, mrtvi pa leži pod plaščem. Tisti, ki vozi, sedi s hrbtom proti nam, ne spoznamo, ali je iz naše vasi ali ne... — Dunjaška je pogledala pazljivo in lica so ji pobelela bolj kakor platno. — Pa saj je to... saj je to... je nerazločno zaspevala in mahoma preglušljivo kriknila: Griša peljejo!... Njegov konj! — In hlipajoče je stekla v vežo.

Iljinična si je pokrila oči z roko, ne da bi vstala od mize. Pantelej Prokofjevič se je težko dvignil s klopi, stopil na prag in stegnil roke predse kakor slepec.

Prohor Zikov je odprl lesa, se bežno ozrl po Dunjaški, ki je pritekla izpred vrat, in pobito rekel:

— Sprejmite gosta... Niste pričakovali?

— Ljubljani ti naš! Bratec moj! — je zajecala Dunjaška in zalomila z rokami.

In šele tedaj se je Prohor ovedel, ko se je ozrl po njenem obrazu, mokrem od solz, in po Panteleju Prokofjeviču, ki je brez glasu stal na pragu, da je rekel:

— Ne strašite se, ne strašite se! Živ je. Legar ima.

SODA BAR IN RESTAVRACIJA SE PRODA

Vsa nova oprema. Nahaja se v dobrem kraju blizu tovarn. Izvrstna prilika za podjetno osebo. Cena \$2,500. — IV 2559.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.
UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REDwood 4457

Za newburško okrožje:

Diamond 8029
FRANK RENKO
11101 Revere Ave.

Pantelej Prokofjevič se je brez moči naslonil s hrbtom na podboj pri vratih.

— Živ!!! — mu je zaklicala Dunjaška, se smejala in jokala hkrati. — Živ je Griša! Slišiš?! Bolnega so prijeljali! Pojdi no, materi povej! Nu, kaj pa stojiš?!

— Ne straši se, Pantelej Prokofjevič! Pripeljal sem živega, za zdravje pa ne vprašuj, — je naglo potrdil Prohor in za brzde prignal konja na dvorišče.

Pantelej Prokofjevič je napravil nekaj negotovih korakov in se sesedel na prvo stopničko. Mimo njega je kakor veter šinila Dunjaška v hišo Dunjaška, da bi pomirila mater. Prohor je ustavil konja prav pred vrati in pogledal Panteleja Prokofjeviča.

— Kaj pa čepiš? Prinesi rjuho, ga bova prenesla.

Starec je molče ždel. Iz oči so se mu kakor toča usipale solze, obraz pa je bil negiben, niti ena mišica ni trznila na njem. Dvakrat je dvignil roko, da bi se pokrival, pa jo je spustil, ker ni imel moči, da bi jo prinesel do čela. V grlu mu je nekaj grgalo in kлокotalo.

— Kakor vidim, se ti je zmešalo od strahu, — je sočutno rekel Prohor. Le kako da mi ni prišlo na mar, da bi bil poslal koga naprej, da bi vas pripravil? Pravi bedak sem, kaj pa drugega, bedak! Nu, dvigni se, Prokofič, treba je vendar bolnika spraviti noter. Kje pa imate plahto? Ali ga bova v rokah prenesla?

— Počakaj malo... — je hripavo spregovoril Pantelej Prokofjevič. — Noge so mi nekako odpovedale... Mislim sem, da je mrtev... Hvala Bogu... Nisem pričakoval... — Otrgal je gumbe na vratniku svoje sta-

rine srajce, razpel vrat in začel hlastno vdihavati zrak skozi široko odprta usta.

— Vstani, vstani, Prokofjevič! — je hitel Prohor. — Kdo pa ga bo odnesel noter, če ne midva?

Pantelej Prokofjevič se je z vidnim naporom dvignil, stopil izpred vrat po stopnicah, odpel plašč in se sklonil nad Grigorija, ki je ležal v nezavesti. V grlu mu je na novo nekaj zaklokotalo, pa se je obvladal in obrnil k Prohoru.

— Primi za noge. Bova nesla.

Grigorija sta prenesla v izbo, mu sezula škornje, ga slekla in položila na posteljo. Dunjaška je prestrašeno zavpila iz kuhinje:

— Oče! Materi je slabo... Pojdi sem!

V kuhinji je na tleh ležala Iljinična. Dunjaška je klečala zraven nje in ji škropila vodo po posinjelem obrazu.

— Teči, pokličiti strino Kapitono, urno! Ta zna kri puščati. Reci, da je treba materi kri vzeti, naj vzame s seboj instrumente! — je velel Pantelej Prokofjevič.

Dunjaška — dekle, godna za možitev — vendar ni mogla tekati po vasi razglava; pograbila je ruto, se naglo pokrila in rekla:

— Viš, otroke ste do smrti preplašili! Moj Bog, kakšna nesreča je to... Pogledaj za njima, očka, jaz bom, kakor bi trenil, nazaj!

Morebiti bi se bila Dunjaška tudi v ogledalo mimogrede ozrla, toda oživljeni Pantelej Prokofjevič jo je ošinil s temnimi očmi, da je planila iz kuhinje, kakor bi jo sprožil.

Dunjaška je stekla skozi verajo in zagledala Aksinjo. Niti kapljice krvi ni bilo v blestem Aksinjinem obrazu. Naslanjala se je na plot in stala z mrtvo visečimi rokami. V zameglenih črnih očeh so se ji svetile solze, a v njih je bilo toliko trpljenja in neme prošnje, da se je Dunjaška zaustavila za hipec in nehotno in zase nepričakovano rekla:

— Živ je živ! Legar ima. — In je stekla po ulici v dir in z rokami pridrževala poskakujoče visoke prsi.

Proti Meleholvi domačiji so od vsepovsod hitele radovedne

ženske. Videle so, kako se je Aksinja počasi odločila od Meleholvje lese, potem pa mahoma pospešila korake, se sklonila in pokrila obraz z rokami.

25

Čez mesec dni je Grigorij ozdravel. Prvikrat je vstal s postelje dvajsetega novembra in — visok in suh kakor okostnjak — negotovo stopil po izbi, se ustavil pri oknu.

Po tleh, po slamnatih strehah klonil se je slepeče belil mlad sneg. Po ulici je bilo videti sledove sanenih krivin. Sinjasto ivje je pokrivalo s puhom plo-tove in drevje, se svetlikalo in mavrično prelivalo pod žarki zabajajočega sonca.

Grigorij je dolgo gledal v okno, se zamišljeno nasmihal in si s koščenimi prsti gladil brke. Take prazne zime, se mu je zdelo, ni bil še nikoli videl. Vse se mu je dozdevalo nepavdno, polno novosti in pomenljivosti. Po boleznih se mu je nekako izostril vid in začel je odkrivati nove stvari v obdajajoči ga okolici in našel je spremembe pri

POŠTEN MOŠKI
Želi dobiti stanovanje in hrano pri mirni družini, ali pa samo sobo, kjer bi si lahko tudi sam kuhaj. Stalno zaposlen. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

HIŠA S 6 SOBAMI
SE PRODA
Vse moderno dekorirana kuhinja. Kombinacijska zimska okna. Prazno. Cena \$8,400. Na 634 E. 94 St. Pokličite PO 0747.

LIKER - GOSTILNA
STANOVANJE
Mentor-on-the-Lake
9-letni "lease" obrednica, vsa električna oprema; hladilna oprema, register, televizijski aparat. Odprto ob nedeljah. \$22,500. Lahki pogoji. Zglasite se pri lastniku. JERRY'S TAVERN, vogal Route 283 in Andrews Rd., tel.: OL 2464 ali Mentor 77768.

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ženske. Videle so, kako se je Aksinja počasi odločila od Meleholvje lese, potem pa mahoma pospešila korake, se sklonila in pokrila obraz z rokami.

25

Čez mesec dni je Grigorij ozdravel. Prvikrat je vstal s postelje dvajsetega novembra in — visok in suh kakor okostnjak — negotovo stopil po izbi, se ustavil pri oknu.

Po tleh, po slamnatih strehah klonil se je slepeče belil mlad sneg. Po ulici je bilo videti sledove sanenih krivin. Sinjasto ivje je pokrivalo s puhom plo-tove in drevje, se svetlikalo in mavrično prelivalo pod žarki zabajajočega sonca.

Grigorij je dolgo gledal v okno, se zamišljeno nasmihal in si s koščenimi prsti gladil brke. Take prazne zime, se mu je zdelo, ni bil še nikoli videl. Vse se mu je dozdevalo nepavdno, polno novosti in pomenljivosti. Po boleznih se mu je nekako izostril vid in začel je odkrivati nove stvari v obdajajoči ga okolici in našel je spremembe pri

POŠTEN MOŠKI
Želi dobiti stanovanje in hrano pri mirni družini, ali pa samo sobo, kjer bi si lahko tudi sam kuhaj. Stalno zaposlen. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

HIŠA S 6 SOBAMI
SE PRODA
Vse moderno dekorirana kuhinja. Kombinacijska zimska okna. Prazno. Cena \$8,400. Na 634 E. 94 St. Pokličite PO 0747.

LIKER - GOSTILNA
STANOVANJE
Mentor-on-the-Lake
9-letni "lease" obrednica, vsa električna oprema; hladilna oprema, register, televizijski aparat. Odprto ob nedeljah. \$22,500. Lahki pogoji. Zglasite se pri lastniku. JERRY'S TAVERN, vogal Route 283 in Andrews Rd., tel.: OL 2464 ali Mentor 77768.

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

ŽENSKA DOBI DELO
za opravljanje splošnih hišnih opravil. Želi se, da ostane preko noči. V Chagrin Falls.
Pokličite
IV 5106

tistih, ki so mu bile znane že od nekdaj.

Nepričakovano se je v Grigorijem značaju pokazala prepelj nelastna mu radovednost in zanimanje za vse, kar se je dogajalo v hiši in pri domu. Vse v življenju je dobilo zanj nekakšen nov, prikrit smisel, vse mu je pritezalo pažnjo. Na svet, ki se mu je zdaj odkril, je gledal z majhen začudenimi očmi in z ustnic se mu dolgo ni razgubil prostodušen, otroški nasmeh, ki je čudno spreminjal ostre poteze obraza, izraz živalskih oči, ublažil rezke brazde pri ustnih kotičkih. Včasih je ogledoval kak predmet, znan mu še od mladega, iz domače uporabe, napeto trzal z obrvmi in ga tako gledal, kakor da je človek, ki je pred kratkim prišel iz tuje, daljne dežele in vidi vse to prvokrat. Iljinična se je neizrekljivo začudila, ko ga je nekoč presenetila, ko je ravno od vseh plat ogledoval presli-co. Brž ko se stopila v izbo, je Grigorij odšel od preslice in se malo zmedel.

(Dalje prihodnjice)

ZANESLJIVA, ZMOŽNA
ŽENSKA
dobi delo za opravljanje hišnih opravil po dva pol dneva na teden. Plača 75c na uro. Zglasite se osebn ali pokličite jutraj. — 1828 Charles Rd., E. Cleveland. PO 1775.

LASTNIK PRODAJA HIŠO
s 5 sobami za eno družino. Ogledate si jo lahko vsak čas. Cena zmerna. Takojšnji prevzem. 1549 E. 172 St., od St. Clair Ave. — IV 0808.

DEKLE
Želi dobiti delo natakarike za polni čas. Najraje na vzhodni strani mesta. Zmožna ter ima priporočila. Pokličite po 3. uri popoldne. EX 9422.

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
18131 ST. CLAIR AVE.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

Frank Marzlikar
18131 ST. CLAIR AVE.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

ZULICH INSURANCE
AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

DOMAČA OBRT V
LJUDSKI REPUBLIKI
SLOVENIJI

(Nadaljevanje z 2. strani)